

Ministerul Dezvoltării,
Lucrărilor Publice și Administrației

Cabinet ministru
Bd. Libertății nr. 16,
Latura Nord, sector 5
București, cod poștal 050706

Tel : +4 0372 111 506
Fax: +4 0372 111 337
www.mlpda.ro

2054a

Nr. ...3345... /N.S
Data 22.03.2023

56:1563/27.03.2023

Nr. ..33700.. / 22.03.2023..

Către: DOAMNA SENATOR EVDOKHIA AELENEI
PARLAMENTUL ROMÂNIEI - SENAT

Stimată doamnă senator,

01.03

Ca urmare a interpelării dumneavoastră, înregistrată la Senat cu nr. 2054a/2023, având ca obiect „*Când organizarea administrativă și cheltuielile publice vor fi acordate la realitatea unei populații tot mai scăzute și mai îmbătrânite?*”, vă facem cunoscute următoarele:

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației cunoaște situația prezentată, problemele semnalate fiind subliniate atât în studiile interne elaborate în ultimii ani (disponibile pe website-ul ministerului - <https://www.mdpa.ro/> - la secțiunea *Dezvoltare teritorială > Amenajarea teritoriului > Rapoarte și studii*), cât și în studiile de fundamentare elaborate pentru diverse proiecte inițiate de către minister (spre exemplu: Strategia de Dezvoltare Teritorială a României sau Politica Urbană a României).

Mai mult, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației va publica până la finalul trimestrului întâi al anului curent un nou raport privind starea teritoriului, bazat pe date actualizate, anterioare Recensământului populației și locuințelor 2021 (RPL21), care evidențiază aceleași probleme observate de dumneavoastră și include o secțiune privind gradul de îndeplinire a indicatorilor cantitativi și calitativi minimali de definire a localităților urbane. După publicarea datelor finale ale RPL21, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației va elabora o ediție nouă, mai amplă, a raportului care să surprindă fenomenele și dinamica demografice, sociale și economice la un nivel de granularitate mai mare în intervalul 2011-2021.

Astfel, după cum se cunoaște, obiectivul principal al procesului de reorganizare administrativ-teritorială vizează reducerea decalajelor de dezvoltare între unitățile administrativ-teritoriale, astfel încât să se ofere cetățenilor României oportunități egale și acces la servicii publice la același nivel de calitate.

În acest scop, de-a lungul timpului, s-au purtat discuții, s-au realizat studii și cercetări și s-au propus diverse soluții pentru eficientizarea sistemului actual de organizare administrativ-teritorială. Totodată, au fost promovate mai multe soluții legislative, care au avut drept obiectiv remedierea disfuncționalităților identificate în urma unui efort conjugat al aparatului tehnic al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, precum și al experților cu o vastă expertiză în domeniu coopțați în acest demers.

În acest sens, precizăm introducerea în legislație a conceptului de **asociație de dezvoltare intercomunitară**, care este o structură de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, înființată de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori pentru furnizarea în comun a unor servicii publice.

Totodată, un pas important îl reprezintă evaluarea nivelului de dezvoltare al fiecărei unități administrativ-teritoriale în parte. În acest scop, a fost conceput un model statistic de evaluare și calculare a unui „**indice compozit al dezvoltării**” (ICD), care a fost prevăzut ca indice pentru măsurarea dezvoltării locale în cadrul Strategiei pentru consolidarea administrației publice 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 909/2014. Metodologia de analiză multicriterială care a stat la baza modelului statistic a fost menită să evalueze situația unităților administrativ-teritoriale (U.A.T.) în domenii cheie și să ofere o imagine asupra potențialului lor de dezvoltare în condițiile organizării administrativ-teritoriale actuale. Indicatorii utilizați în analiză au vizat domenii precum demografia, ocuparea forței de muncă, economia, infrastructura, serviciile publice și resursele financiare. Aceștia au surprins atât status-quo-ul, cât și evoluțiile multianuale. Suplimentar actualizării și dezvoltării ICD, au fost analizați și alți indici/indicatori relevanți utilizați la nivel național sau internațional: indicele dezvoltării locale, indicele dezvoltării sociale locale, indexul dezvoltării umane, indicele dezvoltării umane locale etc. De asemenea, a fost revizuită metodologia de analiză multicriterială (care a stat la baza modelului statistic), cu scopul de a evalua situația U.A.T.-urilor în domenii cheie și de a oferi o imagine asupra potențialului acestora de dezvoltare în condițiile organizării administrativ-teritoriale actuale. Indicatorii respectivi au stat la baza procesului de regionalizare, care a implicat un volum extrem de mare de muncă, dar care nu poate fi continuat decât prin revizuirea cadrului legal și instituțional, prin introducerea unui nou nivel administrativ și anume regiunea, iar acest demers presupune un acord politic la care, în pofida interesului pentru acest subiect, nu s-a ajuns până în prezent, și modificarea corelativă a Constituției României.

Ulterior, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a elaborat propuneri de standarde de calitate și de cost, în vederea coordonării metodologice a serviciilor publice la nivel local.

O altă inițiativă pentru stimularea cooperării voluntare a U.A.T.-urilor a constituit-o introducerea în legislație a conceptului de zonă metropolitană,

care reprezintă asociația de dezvoltare intercomunitară constituită pe bază de parteneriat între capitala României sau municipiile reședință de județ ori municipii, altele decât cele reședință de județ, pe de o parte, și U.A.T.-uri aflate în teritoriul metropolitan, pe de altă parte. Aceasta prevede atât mecanisme comune cu cele general aplicabile asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, cât și mecanisme specifice care, pe de o parte, să încurajeze U.A.T.-urile să se asocieze în zone metropolitane, iar, pe de altă parte, să asigure eficiența activităților la nivelul zonelor metropolitane.

Ultima intervenție legislativă a vizat posibilitatea ca U.A.T.-urile să coopereze prin înființarea de **consorții administrative** (Legea nr. 375/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ). Astfel, două sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze în scopul îmbunătățirii eficienței serviciilor publice, creșterii eficacității implementării investițiilor sau pentru eficientizarea utilizării resurselor umane specializate pentru atingerea intereselor colectivităților locale.

Având în vedere rolul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației de coordonator al procesului de reformă în administrația publică, considerăm că reorganizarea administrativ-teritorială reprezintă un demers amplu și ambițios, pentru reușita căruia trebuie avuți în vedere mai mulți factori. De asemenea, ca parte a lecțiilor deja învățate, depășirea obstacolelor întâmpinate se poate face doar prin implicarea activă și susținută a tuturor factorilor implicați: membrii Parlamentului României, reprezentanți ai structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, reprezentanți ai partidelor parlamentare, practicieni și specialiști din mediul universitar și academic, administrație publică și societate civilă.

Nu în ultimul rând, trebuie observat că problema depopulării și a deficitelor bugetare locale nu este specifică doar României, aceasta fiind extinsă la nivel european, și cel mai probabil se va accentua în viitorul apropiat ca efect al crizei energetice și al contextului geopolitic actual.

În general, experiența europeană a identificat două direcții principale de redresare care pot fi considerate bune practici pentru localitățile cu probleme:

- identificarea și exploatarea unor avantaje competitive date de specificul local și
- consolidarea unor relații de cooperare cu centre urbane din proximitate cu care comunele au deja relații funcționale, de pe urma cărora să beneficieze ambele comunități.

Reținem totuși că situația actuală este rezultatul unor conjuncturi istorice (implicit decizii politice) și geografice, iar o abordare realistă sugerează că, în unele cazuri, precum cel al comunelor izolate de factori fizico-geografici, situate

la distanță mare de orașe și cu o economie locală necompetitivă, nu poate fi ușor redresată. Subliniem că și acest aspect constituie o problemă generală la nivel european, nu doar ceva specific României.

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației își exprimă, și pe această cale, totală deschidere față de solicitările formulate de către membrii Parlamentului României, ca importantă resursă pentru optimizarea politicilor sale.

Cu stimă,

p. MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

SECRETAR DE STAT

CLAUDIU-VASILE ȚĂCUCI